

A gráftranszformáció megvalósítási kérdései I.

Varró Dániel
A modellvezérelt rendszertervezés
alapjai

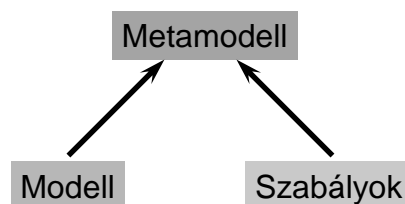
Tartalomjegyzék

- Transzformációs lépései
- Transzformáció és a modell egységes leírása
- Transzformációk algoritmikus komplexitása
- Általános CSP bevezető
- Mintaillesztés mint CSP
- Mintaillesztés megvalósítási kérdései

Szabályalkalmazás lépései

- 1, Mintaillesztés
- 2, Negatív minták keresése
- 3, Törlés
- 4, Ragasztás, hozzáadás

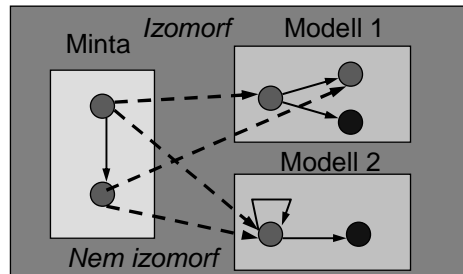
A transzformáció és a modell egységes leírása

- A szabályok és a modellek: egyaránt a metamodell példányai
- Metaszint és modellszintű objektumok: gráfrepresentáció

A gráfmintaillesztés problémája

- Adott:
  - Minta: n pont, e él
  - Modell: N pont, E él

- Feladat:
  - keressük meg a minta egy leképezését a modellbe
    - csúcshoz csúcst, élhez élet rendelünk
    - izomorf eset: *kölcsönösen egyértelmű* leképezés a minta és a modellbeli illeszkedés között
    - nem izomorf eset: *több mintaobjektumot egy modellobjektumba* vetíthetünk

A gráftranszformáció algoritmikus komplexitása

- 1. állítás: a gráf mintaillesztés általános esetben NP teljes probléma
  - részgráf izomorfizmus probléma
  - két gráf izomorfijának eldöntése ismeretlen komplexitású
- 2. állítás: rögzített szabályrendszer esetén megoldható polinom időben
  - a mintagráf mérete korlátos (K): $o(n^K)$ komplexitás
- 3. állítás: a törlés és a ragasztás időigénye a minta méretéhez képest lineáris
  - mert az illeszkedés helyéhez közeli módosításokat végzünk

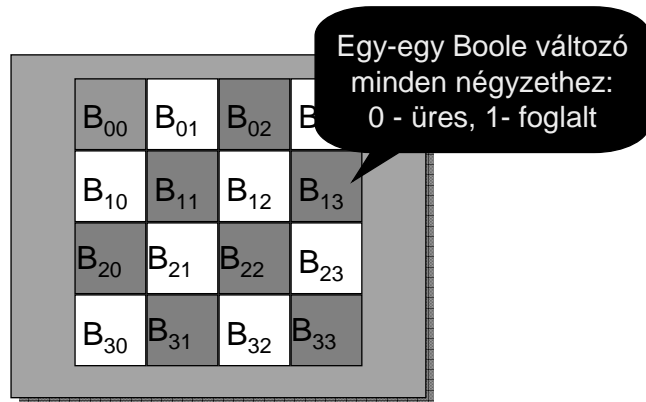
A kényszerkielégítési probléma (Constraint Satisfaction Problem)

A CSP probléma

- Adott:
  - Változók: $(v_1, v_2, \dots, v_N)$
  - Értékkészletük: $(D_1, D_2, \dots, D_N)$
  - Kényszerek: $(C \subseteq D_1 \times D_2 \times \dots \times D_N)$
relációk a változók értékkészlete által kifeszített tér felett
- Feladat:
keressük meg a változóknak egy (vagy az összes) *teljes és konzisztens* behelyettesítését
  - *teljes*: minden változóhoz rendeltünk értéket, és pontosan egyet
  - *konzisztens*: a megoldás egyetlen kényszert sem sért

CSP példa: Királynők a sakktáblán

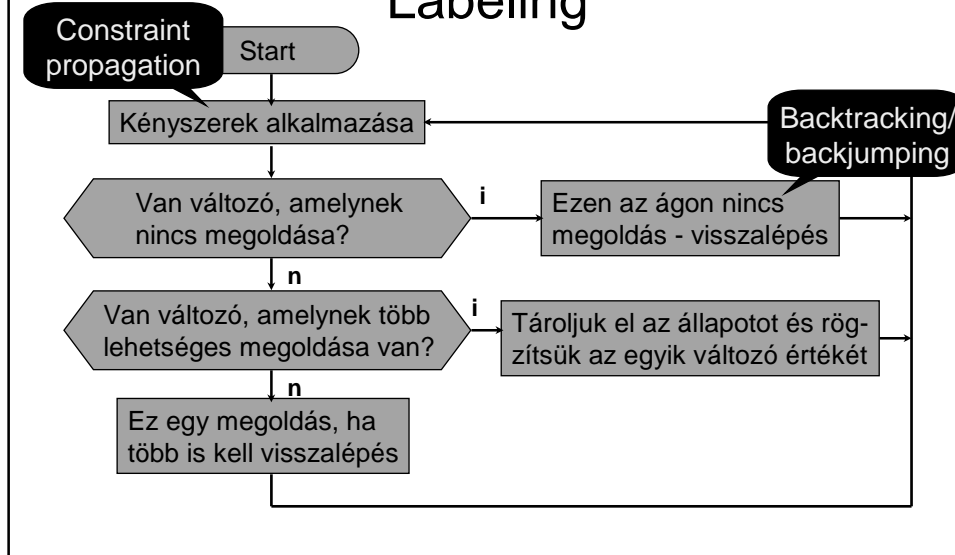
- Feladat: helyezzünk el $n=4$ királynőt a sakktáblán úgy, hogy ne üssék egymást

CSP példa: Királynők a sakktáblán

- A kényszerek szűkíthetik a változók megengedett értéktartományát
  - felállításukkor
  - aktiválásukkor
- Példa:
az első sorban pontosan egy királynő állhat:
$$B_{00} + B_{01} + B_{02} + B_{03} = 1$$
- ez a kényszer $B_{00} = 1$ esetén a következő szűkítést végzi:
$$B_{01} = B_{02} = B_{03} = 0$$

CSP megoldási algoritmus: Labeling

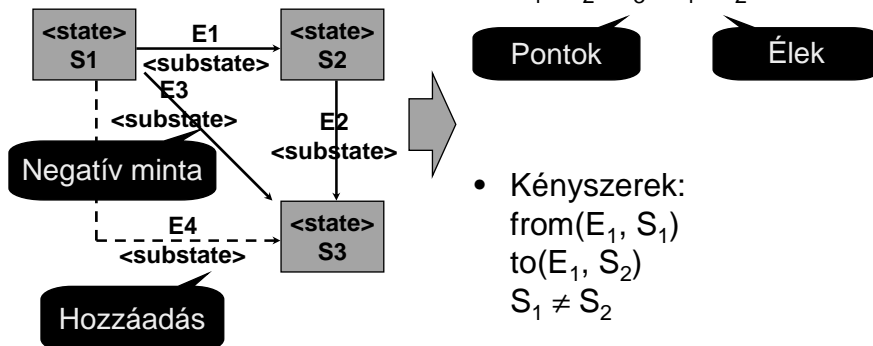
CSP technikák

- Constraint propagation (kényszer terjesztés)
  - egy kényszer felébred és egyes változók tartományán szűkítéseket végez
  - a tartományok szűkülése rendre újabb kényszereket felébresztését triggereli
  - a következő döntést (értékrögzítés változóhoz) halasztjuk mindaddig, míg a kényszerek terjesztése be nem fejeződik
- Backtracking / Backjumping:
  - ha (pl. hibás döntés miatt) inkonzisztenssé válik a kényszer adatbázis $\Rightarrow$ visszalépés
  - backjumping (visszaugrás):
    - több döntés hatásának visszavonása egyszerre
    - többszintű ugrás felfelé a keresési fában

Gráfmintaillesztés, mint kényszerkielégítési probléma

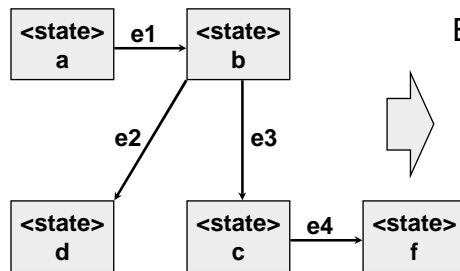
Mintaillesztés gráfokon Transzformáció

- Gráftranszformációs szabály
- Változók:
 S_1, S_2, S_3, E_1, E_2

Mintaillesztés gráfokon Modell

- Modell

- Változók értékészlete:
 $S_1, S_2, S_3 \in \{a, b, c, d, f\}$
 $E_1, E_2 \in \{e_1, e_2, e_3, e_4\}$

A típushelyesség ellenőrzése nulladik kényszernek tekinthető

Mintaillesztés gráfokon Minta futás

- 1, A kényszerek kezdetben nem zárnak ki semmit
- 2, $S_1 \in \{a\}$ (érték rögzítése)
- 3, Kényszerek sorozatos terjesztése:
  - a) $E_1 \in \{e_1\}$ („from(E_1, S_1)” alkalmazása)
  - b) $S_2 \in \{b\}$ („to(E_1, S_2)” alkalmazása)
  - c) $E_2 \in \{e_2, e_3\}$ („from(E_2, S_2)” alkalmazása)
  - d) $S_3 \in \{c, d\}$ („to(E_2, S_3)” alkalmazása)
- 4, $S_3 \in \{c\}$ (érték rögzítése)
- 5, $E_2 \in \{e_3\}$ („to(E_2, S_3)” alkalmazása)

Mintaillesztés gráfokon

Minta futás

- Konzisztens megoldás:

$$S_1 = a$$

$$S_2 = b$$

$$S_3 = c$$

$$E_1 = e_1$$

$$E_2 = e_2$$

- Ellenőrizni kell a negatív feltételek teljesülését
  - Gyakorlat: pozitív megoldások - negatív megoldások